

Islám

SERIÁL SVĚTOVÁ NÁBOŽENSTVÍ

Islám je monoteistické abrahámovské náboženství založené na učení proroka Muhammada, náboženského a politického vůdce působícího v 7. století. Slovo islám znamená „podrobení se“ či odevzdání se Bohu (arabsky Alláh). Stoupenec islámu se nazývá muslim, což znamená „ten, kdo se podřizuje [Bohu]“ (odlišuj od etnických Muslimů – psáno s velkým písmenem – na Balkáně, Bosňanů). Počet muslimů je 1–1,8 miliardy, což z islámu činí po křesťanství druhé největší náboženství světa.

Muslimové věří, že Bůh Muhammadovi zjevil Korán, který společně se Sunnou (Muhammadovy činy a slova) považují za základní prameny islámu. Muslimové nepovažují Muhammada za zakladatele nového náboženství, ale za obnovitele původní monoteistické víry Abraháma, Mojžíše, Ježíše i dalších proroků islámu. Muslimové uznávají Ježíše jako proroka, nikoli však jako bohočlověka, Pána a Spasitele. Podle islámské tradice židé a křesťané zkreslili zjevení daná Bohem skrze proroky, a to buď změnou textu, nesprávnou interpretací nebo obojím.

Islám v sobě zahrnuje mnoho náboženských praktik. Obecně jsou muslimové povinni dodržovat pět pilířů islámu, tedy pět povinností, které muslimy spojují ve společ-

čství. Jde o pravidla uctívání, dále islámské právo (šaría), později vyvinutou tradici různorodých pravidel, která se dotýkají prakticky všech aspektů života muslima i celé společnosti. Zahrnují vše od bankovníctví, společenské solidarity, pravidel boje, či postojů k životnímu prostředí.

Téměř každý muslim je příslušník jedné ze dvou hlavních islámských větví, a to sunny (asi 85 %) nebo šíity (asi 15 %). Rozdělení, které vedlo k tomuto rozštěpení muslimské obce, nastalo v 7. století a jeho příčinou byla otázka nástupnictví ve vedení muslimské obce.

Základní knihou islámu je Korán, veršovaná sbírka božích sdělení věřícím, kterou podle muslimů Muhammadovi nadiktoval prostřednictvím archanděla Gabriela sám Bůh. Skládá se ze 114 súr (skladeb – ty se dělí na jednotlivé áje, verše). Podle muslimů představuje uzavření a zpřesnění dřívějšího, avšak lidmi pokřiveného poselství Bible.

Není jisté, zda byl Muhammad gramotný a jakého se mu dostalo vzdělání, ale jako obchodník pravděpodobně ovládal alespoň základy čtení a psaní. V počátku islámu se Korán tradoval především ústně a měl tak i větší hodnotu než písemné verze (také kvůli nedokonalosti arabského písma), neboť Korán je určen primárně k recitaci.

Oficiální písemná verze (dnes všeobecně uznávaná) vznikla až v roce 656 n. l., tedy po smrti Proroka, a to tzv. Uthmánskou redakcí, zásluhou prvních chalífů. Za plně au-

Studenti islámské školy

Muslim při studiu Koránu

Zahalené muslimské ženy

tentickou verzi Koránu se považuje výlučně za arabská. Překlady však nejsou zakázány.

Procestoval jsem mnoho muslimských zemí a mohu říci, že lidé se ke mně nebo k nám při cestách s manželkou, chovali velmi přátelsky a pohostinně. Snad nejlídnějšího přijetí se nám dostalo v Súdánu, kde skutečně lidé striktně dodržují pravidlo pohostit poutníka. Podobně příjemné zkušenosti jsem zaznamenal i v Sýrii, Íránu nebo Pákistánu, zejména na venkově. Lidé nás jako křesťany vždy bratrsky přijali a rádi se ptali na naše náboženství. Pro muslima je nejhorší a nejnepochopitelnější událostí setkání s ateistou či nevěřícím. Takový člověk pro ně postrádá lidskou důstojnost. Prožil jsem v muslimských zemích samozřejmě i řadu nepříjemných a nebezpečných chvil, ale ty nesouvisely s Islámem...

Islám je náboženství na abrahámovských základech, tedy máme společnou víru v jednoho Boha, ale přece jen jsou zde rozdíly, např. v duchovním úsilí a odříkání. Radostné poselství evangelia osvobozuje člověka od všeho pozemského. A také máme svátosti – tedy účinná znamení milosti Boží, dále velký smysl pro obět a také modlitbu za nepřátele. V dnešní době velkého šíření islámu po Evropě je naším velkým úkolem hlásat evangelium, které je plně pravdy a svobody.

Povídá rybář rybářovi. „Tak to vypadá, že ve stejné době jako já si vzaly dovolenou i ty ryby.“

Michal Stražil

Muslimové používají různé pokrývky hlavy podle krajů

PĚT PILÍŘŮ ISLÁMU

Podrobnější informace naleznete v článku Pět pilířů islámu.

Víra v jedinstvo Boží a božské poslání Mohameda

Modlitba pětkrát denně

Půst (v měsíci Ramadánu od úsvitu do soumraku)

Udílění almužny chudým

Pout' do Mekky (jednou za život, umožňuje-li to finanční situace a zdravotní stav muslima)

Spartááá Prahááá

Uf, teda dneska jsem zase zažil věcí, že bych popsal celého Tarsicia, kdybch vám chtěl o všech povědět. Přiznám se vám sice, že jsem někdy docela protiva, ale na druhou stranu je mi nepříjemné, kdybch měl někoho v něčem napomínat.

A tak ani dneska, když jsem se cestou autobusem potřeboval učit na zítřejší test ve škole, jsem nic neřekl klukovi, který se vedle mě díval na film a měl nahlas puštěný zvuk. A dokonce jsem nic neudělal, ani když jsem před chvílí v kostele seděl kousek od jiného kluka, který s čepicí napařenou na hlavě a se sluchátky v uších poskakoval do rytmu během kázání při mši svaté. A aby toho nebylo málo, když jsem se pak autobusem vracel domů, přisedli nějakí dva fotbaloví fanoušci a celou cestu po sobě řvali „Spartááá“ „Prahááá“. Nikdo nic neřekl, ale určitě jsem nebyl ani v jednom z těch případů sám, komu to vadilo. Takže když nás někdo nekárá, ještě to neznamená, že mu naše chování nevadí.

No teď' najednou, když už to nepomůže, se mi to kritizuje. Proto toho už nechám a radši se na něco zeptám vás: Bude mít podle vás prodavačka, která celý den pípala u kasy

s mraženými kuřaty, polotučným mlékem a cigaretami, chuť poslouchat cestou z práce dva rozvášněné fandý? Bude vytížený podnikatel nadšený z toho, že v kostele, kde se chtěl ztišit a uklidnit, mu za zády poskakuje nějaké trdlo? Bude starý pán, který si v klidu čte v tramvaji noviny, štěstím bez sebe, že si před ním dvě pubertáčky nahlas vyhráva-

jí písničky z mobilu? Nevadí náhodou i mně, když vedle mě sedí tlustá babička, loktem mě div nevstrčí z mé sedačky, jak se roztahuje, a bez přestání něco blekotá o nevychované mládeži? A jak se mám chovat já, abych cizí lidi kolem sebe neobtěžoval?

Šimon Kraus

Ilustrace: Jiří Vančura

ETIKETA